

CCR: CSM avea obligația de a stabili criteriile de specializare a completurilor care judeca corupția

CCR arata, în motivarea deciziei prin care a stabilit un conflict constituțional între Parlament și ÎCCJ pe tema constituirii completurilor specializate, ca CSM avea obligația de a stabili criteriile prin care magistrații Înaltei Curți sunt selectați pentru a judeca cazurile de corupție.

"Revenea Consiliului Superior al Magistraturii obligația de a institui criterii pentru determinarea specializării și de a derula procedura de stabilire a specializării în vederea constituirii completurilor specializate, potrivit legii. Prin urmare, Curtea identifica două etape pentru punerea în aplicare a art.29 din Legea nr.78/2000, respectiv (i) stabilirea criteriilor și procedurii de determinare a specializării și (ii) constituirea completurilor specializate din judecatori specializați. Având în vedere aceste cerințe și pentru a da valoare completa transpunerii în legislația națională a Convenției penale privind corupția, se impune nu doar constituirea la nivel formal a completurilor specializate, ci și realizarea scopului prevăzut de art.20 din Convenție, respectiv asigurarea exercitării atribuțiilor în combaterea corupției „în mod eficace”. Acest fapt presupune obligativitatea stabilirii unui număr limitat de completuri așa încât să se asigure soluționarea cauzelor în condiții optime de timp și calitate, nicidecum desemnarea formală a tuturor completurilor sau a tuturor judecătorilor din materie penală în aceste completuri”, arată judecătoria CCR în motivarea publicată joi.

Curtea Constituțională a constatat că nu există prevederi legale care să stabilească specializarea judecătorilor Înaltei Curți în materia judecării infracțiunilor de corupție.

"Analizând cadrul legislativ reprezentat de Legea nr.78/2000, Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.826 din 13 septembrie 2005, Legea nr.304/2004 privind organizarea judecătorească, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.827 din 13 septembrie 2005, și Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.628 din 1 septembrie 2012, Curtea constată că nicio prevedere a acestora nu consacră specializarea de drept a judecătorilor Înaltei Curți de Casație și Justiție în materia judecării infracțiunilor de corupție, din contra, prevăzând că se constituie completuri specializate rezultă o obligație corelativă de determinare a specializării și de specializare a acestora/ a unora dintre aceștia. Curtea nu exclude că toți judecătorii, prin prisma experienței lor profesionale/ formării profesionale, să fie specializați în această materie, însă acest aspect trebuie determinat și constatat că atare, neexistând o prezumție simplă în sensul că aceștia sunt specializați", potrivit motivării CCR.

În schimb, magistrații CCR au constatat că era obligatorie organizarea completurilor specializate, constituirea lor nefiind respectată până pe 23 ianuarie 2019.

"Curtea constată că, indiferent cum era stabilită specializarea judecătorilor, oricum era obligatorie organizarea completurilor specializate, cu consecința că numai aceste completuri să aibă competența exclusivă să judece, în prima instanță, în materia infracțiunilor reglementate de Legea nr.78/2000. Asadar, raportat la cauza de față, se constată că până la adoptarea Hotărârii Colegiului de conducere nr.14 din 23 ianuarie 2019 condițiile prevăzute la par.146 din prezenta decizie nu au fost îndeplinite nici măcar formal, iar după adoptarea acesteia condițiile au fost îndeplinite exclusiv formal, fără a răspunde cerințelor prevăzute de art.20 din Convenția penală privind corupția în sensul unei reale specializări a unui număr limitat de completuri pentru combaterea eficientă a corupției", transmite CCR.

De asemenea, Curtea transmite că nerespectând legea privind constituirea completurilor specializate, Înalta Curte de Casație și Justiție a afectat rolul și competența Parlamentului.

"Refuzul constant al unei autoritati a statului, fie ea si Înalta Curte de Casatie si Justitie, de a aplica o lege nu echivaleaza cu o cadere în desuetudine a acesteia în sensul ca legea nu ar mai beneficia de autoritatea conferita inițial de catre legislativ, din cauza eșecului sau de a reflecta realitatea sociala. Prin urmare, pozitionarea Înaltei Curti de Casatie si Justitie cu privire la interpretarea art.29 din Legea nr.78/2000 a conturat o paradigma juridica ce acorda un rol central interpretarii normei în detrimentul continutului normativ al acesteia, ceea ce a dus la subordonarea, în mod vadit, a normei si, în mod evident, la încălcarea autoritatii acesteia. O asemenea pozitionare institutionala a Înaltei Curti de Casatie si Justitie afecteaza rolul si competenta Parlamentului", conform motivarii CCR.

CCR a constatat ca, prin neaplicarea legii, ÎCCJ s-a aflat într-un conflict juridic de natura constituționala în perioada 21 aprilie 2003 - 22 ianuarie 2019.

"Curtea constata ca Înalta Curte de Casatie si Justitie și-a corectat în timp, în mod formal, conduita de opunere față de aplicarea unui text de lege parte a dreptului pozitiv, însa rezulta cu certitudine faptul ca în perioada 21 aprilie 2003 - 22 ianuarie 2019 a instituționalizat, prin persistenta în timp si autoritatea jurisdictionala a acestei conduite, o paradigma juridica care a poziționat Înalta Curte de Casatie si Justitie în afara cadrului constituțional, nesocotind autoritatea legislativa a Parlamentului. Chiar daca practica neconstitucionala a Înaltei Curti de Casatie si Justitie a încetat odata cu adoptarea Hotarârii Colegiului de conducere al Înaltei Curti de Casatie si Justitie nr.14 din 23 ianuarie 2019, asadar, înainte de sesizarea Curtii Constitutionale cu solutionarea prezentului conflict juridic de natura constitutională, Curtea constata ca refuzul Înaltei Curti de Casatie si Justitie de a aplica art.29 din Legea nr.78/2000 a declansat si a întretinut un conflict juridic de natura constitutională pentru perioada 21 aprilie 2003 - 22 ianuarie 2019", arata CCR.

"Prin urmare, Curtea nu poate decât sa constate ca a existat un conflict juridic de natura constitutională între Parlament, pe de o parte, si Înalta Curte de Casatie si Justitie, pe de alta parte, generat de neconstituirea de catre Înalta Curte de Casatie si Justitie a completurilor de judecata specializate pentru judecarea în prima instanta a infractiunilor prevazute în Legea nr.78/2000 pentru prevenirea, descoperirea si sanctionarea faptelor de coruptie, contrar celor prevazute de art.29 alin.(1) din Legea nr.78/2000, astfel cum a fost modificat prin Legea nr.161/2003", mai arata CCR.

De asemenea, cauzele înregistrate pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție și soluționate în prima instanță, anterior Hotarârii Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr.14 din 23 ianuarie 2019, în masura în care nu au devenit definitive, urmeaza sa fie rejudecate.

Curtea a identificat doua categorii de cauze carora urmeaza sa li se aplice direct decizia de constatare a conflictului instituțional: "Prima categorie de cauze este reprezentata de cele a caror judecata în prima instanta a fost realizata prin mijlocirea completurilor nespecializate anterior Hotarârii Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr.14 din 23 ianuarie 2019 si, la data publicarii prezentei decizii, se afla în curs de judecata, în faza apelului, pe rolul Completurilor de 5 judecatori. Aceste cauze, având în vedere încălcarea în faza judecatii în prima instanta a prevederilor art.21 alin.(3), ale art.61 alin.(1) si ale art.126 alin.(1), (2) si (4) din Constitutie, urmeaza a fi rejudecate, în condițiile art.421 pct.2 lit.b) din Codul de procedura penala, de completurile specializate alcatuite potrivit art.29 alin.(1) din Legea nr.78/2000, astfel cum a fost modificat prin Legea nr.161/2003. Desigur, a doua categorie de cauze este cea subsumata cauzelor care vor fi înregistrate la Înalta Curte de Casatie si Justitie începând cu data publicarii prezentei decizii, si anume cauzele viitoare cu privire la care aplicarea prezentei decizii nu comporta nicio dificultate procesuala".

Pe 3 iulie, CCR a admis sesizarea privind conflictul dintre Parlament si Înalta Curte de Casatie si Justitie (ÎCCJ) pe tema constituirii completurilor specializate în cazurile de coruptie, obiectie facuta de Florin Iordache. Decizia de admitere a fost luata cu 5 voturi „pentru” și 4 „împotriva”, din totalul de noua judecatori ai Curții Constituționale,

au spus surse oficiale, pentru MEDIAFAX.

Avocații lui Liviu Dragnea au invocat lipsa completurilor specializate în dosarul angajarilor fictive de la Directia de Protectie a Copilului Teleorman. Între timp, ÎCCJ a decis condamnarea lui Liviu Dragnea la 3 ani și 6 luni de închisoare cu executare, decizia fiind definitiva.

Conflictul juridic a fost sesizat de Florin Iordache pe marginea articolului 29, alineatul (1) din Legea 78/2000 care prevede ca: „Pentru judecarea în prima instanta a infractiunilor prevazute în prezenta lege, se constituie complete specializate”. Actiunea a fost facuta de vicepresedintele Camerei Deputatilor, în perioada 16-24 martie, când acestuia i-au fost delegate atributiile de catre presedintele Camerei Liviu Dragnea din cauza unor probleme la spate care au necesitat internarea liderului PSD.